

Tevbe 31. Ayetin Doğru Tefsiri

Ömer Faruk

7 Oca, 2019

<https://ilimvecihat.com>

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ
وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

Allah Teâlâ şöyle demiştir:

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَسِیْحِ ابْنَ مَرْیَمَ وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحٰنَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

“Onlar (ehl-i kitap), Allah’ın dışında alimlerini ve rahiplerini rabler edindiler. Meryem oğlu Mesîh’i de. Halbuki onlar sadece tek bir ilaha ibadet etmek ile emrolunmuşlardı. Ondan başka ilah yoktur. O, bunların ortak koştukları her şeyden münezzehtir.”

Ahmed ve Tirmizî’nin (rahimehumallah) naklettikleri bir rivayette şöyle geçmektedir: “...Adiyy b. Hâtim (radiyallahu anh), boynunda gümüşten (başka bir rivayette: altından) bir haç olduğu halde Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’in yanına girdi. O sırada Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu ayeti okuyordu. Adiyy (radiyallahu anh) diyor ki: “Dedim ki: “Bunlar onlara ibadet etmediler ki!” Bunun üzerine Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle dedi: “Hayır (ibadet ettiler.) Çünkü onlar bunlara helali haram, haramı da helal kıldılar ve bunlar da onlara tabi oldular. İşte bu, bu kimselerin onlara ibadetidir.”

Ebu’l-Bahterî (rahimehullah) şöyle demiştir: “Huzeyfe (radiyallahu anh)’a denildi ki: “Allah Teâlâ’nın: “Onlar Allah’ın dışında alimlerini...edindiler” ayeti hakkında ne dersin?” O da şöyle dedi: “Bunlar onlar için oruç tutmuyorlardı, onlar için namaz kılmıyorlardı. Ancak onlar bu kimselere herhangi bir şeyi helal kıldıkları zaman onu helal olarak kabul ediyorlardı. Yine onlar Allah Teâlâ’nın kendileri için helal kıldığı bir şeyi bunlara haram kıldıkları zaman onu haram olarak kabul ediyorlardı. İşte bu, onların rab edinilmesi idi.”

Rabî’ b. Enes’in (rahimehullah) aktardığına göre Ebu’l-Âliye’nin (rahimehullah) şu söyledikleri, ayetin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olmaktadır: “Ebu’l-Âliye’ye: “İsrailoğulları’ndaki rab edinme nasıldı?” diye sordum. Şöyle dedi: “Onlar şöyle söylediler: “Onlar bize her neyi emrederlerse onu yapar, neyden de bizi alıkoyarlarsa ondan kaçınılız.” Halbuki bu kimseler, Allah Teâlâ’nın kitabında emroldukları ve nehyoldukları şeyleri buluyorlardı (bunları görüyor ve biliyorlardı.) Böylece bu kimseler, adamların öğütlerine uydular ve Allah Teâlâ’nın kitabını arkalarına attılar.” (İbn Cerîr et-Taberî bunu tefsirinde rivayet etmiştir.)

Buraya kadar naklettiklerimizden anlaşılıyor ki ehl-i kitap, alimlerini ve

rahiplerini aşırı bir şekilde ta'zim etmişlerdi. Öyle ki, dinlerinin, alimlerine ve rahiplerine Allah Teâlâ'nın hükümlerinden istediklerini değiştirme yetkisi verdiği inanıyordu. Yani ehl-i kitap, alim ve rahiplerinin mutlak/kayıtsız şartsız helal-haram belirleme haklarının olduğuna inanarak onları rab edinmişler, bu şekilde onları mutlak helal-haram belirlemeye tek yetkili olan Allah Teâlâ'ya ortak koşmuşlardı. Ancak ehl-i kitap, ibadetin ne anlama geldiğini doğru bilmedikleri için bu inançlarının Allah'tan başkasına ibadet etmek (*şirk*) olduğunu bilmiyorlardı. Buna rağmen Allah, onların bu cehaletini mazeret olarak kabul etmeyip, bu itaatleri sebebiyle kendisi dışında rabler edindiklerini bildirmiştir.

Günümüz laiklerin ve demokratların durumu da böyledir. Onlar şirkten uzak, sadece Allah'a ibadet eden Müslümanlar olduklarını iddia etmekle birlikte, İslam şeriatının bildikleri açık hükümlerinden bir ya da daha fazlasının kanunen yürürlükte olmaya elverişli veya gerekli olmadığına, bunun yerine başka hükümlerle hükmedilmesinin doğru/gerekli veyahut caiz olduğuna inanmakta, böylelikle Allah'ın hükümlerine aykırı başka hükümler belirleyen kimseleri rabler edinmekte, onları Allah Teâlâ'ya ortak koşmaktadırlar.

Dolayısıyla laikler ve demokratlar ayetin kapsamına girmektedirler. Fakat kayıtsız ve şartsız egemenlik yetkisinin sadece Allah Teâlâ'ya ait olduğuna inanmalarıyla beraber demokratik seçimlere katılanlar ise -kimilerinin iddia ettiği gibi- bu ayete dahil olmazlar. Bu kimselerin seçimlere katılmak suretiyle şirke düşmüş olduklarını bu ayet değil, başka deliller ifade etmektedir.

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.